

Försäkringsvillkor för sjukpension, premiefrielseförsäkring och efterlevandepension vid utlandstjänstgöring enligt ITP-planen avdelning 1 (ITP 1)

Gäller från och med 1 maj 2010

Innehåll

Sida

1. Försäkringsavtalet	3
2. Premier	4
3. Förmånsgrundande lön för premiefrielseförsäkringen och sjukpension	4
4. Premiefrielseförsäkring	4
5. Anmälan för premiefrielse	8
6. Rätt till sjukpension	8
7. Anmälningar m m för att få sjukpension	8
8. Sjukpensionens belopp	9
9. Anmälan om ändring av arbetsförmåga eller ändrad ersättning	10
10. Efterlevandepension vid utlandstjänstgöring	10
11. Efterskydd	11
12. Utbetalningsbestämmelser	11
13. Rätt till överskott (återbäring)	11
14. Begränsningar i Alectas ansvar	12
15. Krigsförsäkringsvillkor	12
16. Behandling av personuppgifter	13
17. Om du inte är nöjd	13

1. Försäkringsavtalet

ITP-planen är ett kollektivavtal träffat mellan Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK (kollektivavtalsparterna).

Dessa försäkringsvillkor gäller från den 1 maj 2010 för försäkringar som är baserade på avdelning 1 i ITP-avtalet den 25 april 2006 och senare ändringar och kompletteringar av detta avtal.

Sjukpension, premiefrielseförsäkring och efterlevandepension vid utlandstjänstgöring är tjänstepensioner, det vill säga försäkringar med arbetsgivare som försäkringstagare och en anställd som försäkrad. De tecknas som riskförsäkringar. Sjukpension och efterlevandepension gäller från och med den månad den anställde fyller 18 år, medan premiefrielseförsäkringen gäller från och med den månad den anställde fyller 25 år.

Premiefrielseförsäkringen kan förutom ordinarie ålderspensionspremier, även avse kompletterande ålderspensionspremier enligt ITP-planen, samt ålderspensionspremier och premier för efterlevandepension enligt ITP-planens "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring". För motsvarande försäkringar enligt avdelning 2 i ITP-avtalet (ITP 2) gäller andra försäkringsvillkor.

För försäkringarna gäller det vid varje tidpunkt gällande kollektivavtalet om ITP-planen och dessa försäkringsvillkor.

Dessutom gäller svensk lag och Alectas vid varje tidpunkt gällande försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

Alecta har träffat avtal med Collectum AB (Collectum) om administration av ITP. Detta innebär att Collectum för Alectas räkning tecknar, ändrar och avslutar pensioneringsavtal, samlar in uppgifter som ska ligga till grund för förmåner och premier, utför hälsoprövning, fakturerar premier, utfärdar försäkringsbesked samt lämnar generell information om ITP till försäkringstagarna och de försäkrade. Collectum företräder därmed Alecta i dessa uppgifter.

Pensioneringsavtal

Arbetsgivare som önskar teckna ITP för sina anställda ska träffa pensioneringsavtal med Collectum. Därigenom tecknas också försäkringsavtal med Alecta om sjukpension, premiefrielse och efterlevandepension vid utlandstjänstgöring. Avtal har slutits i och med att Collectum skickat en försäkringsbekräftelse till arbetsgivaren.

I försäkringsbekräftelsen anges från och med vilken tidpunkt avtalet gäller. Beträffande ändring och uppsägning av pensioneringsavtal gäller Collectums bestämmelser.

Försäkringsgivare

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt (Alecta), organisationsnummer 502014-6865. Alecta är ett ömsesidigt - inte vinstutdelande - försäkringsbolag med säte i Stockholm.

Försäkringstagare

Försäkringstagare är arbetsgivare som anslutit sig till ITP-planen genom att ha tecknat försäkringsavtal genom Collectum. Den försäkrade anses dock som försäkringstagare när det gäller rätten till försäkringsersättning.

Försäkrad

Försäkrad är den person på vars hälsa försäkringen är tecknad. Försäkringen tecknas av arbetsgivare, med den anställde som försäkrad.

Hur den försäkrade anmäls till försäkringen

Den försäkrade får försäkringen enligt reglerna i kollektivavtal, och de riktlinjer för administration av ITP-försäkringar som vid varje tidpunkt är bestämda av kollektivavtalsparterna, till exempel genom ITP-nämnden. För närvarande gäller följande.

Arbetsgivaren anmäler sina anställda till ITP-försäkringen genom Collectum. All eventuell hälsoprövning som krävs för att få rätt till försäkringen görs av Collectum.

När försäkring ska tecknas enligt dessa villkor, skickar Collectum en begäran till Alecta. Alecta tecknar sedan försäkringen enligt denna begäran.

Tiden för Alectas försäkringsansvar

Försäkringsskyddet träder i kraft den tidpunkt från vilken Collectum meddelar Alecta att en anställd ska omfattas av ITP:s sjukpension respektive premiefrielseförsäkring. Försäkringsskyddet kan även gälla för retroaktiv tid. Försäkringstiden löper sedan till den tidpunkt från vilken Collectum meddelar att den försäkrade inte längre ska omfattas av ITP:s sjukpension respektive premiefrielseförsäkring.

Beträffande efterlevandepension vid utlandstjänstgöring se punkt 10.

Begränsningar av förfogandet över försäkringarna

Försäkringarna får inte pantsättas eller belånas och inte heller ändras så att de upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

Försäkringsbesked

Försäkringsbesked utfärdas av Collectum, enligt de riktlinjer som vid varje tidpunkt är bestämda av kollektivavtalsparterna.

Ändring av försäkringsvillkoren

Alecta har rätt att anpassa försäkringsvillkoren till framtida ändringar av ITP-planen liksom till ändringar av planens tillämpning som beslutats av kollektivavtalsparterna eller av behörigt organ utsett av dessa, till exempel ITP-nämnden.

Alecta har också rätt att ändra villkoren under försäkringstiden, då ändringen är nödvändig till följd av ändrad lagstiftning, myndighets föreskrift eller ändrad lagtillämpning.

Alla ändringar av dessa försäkringsvillkor ska godkännas av kollektivavtalsparterna.

2. Premier

Premierna för sjukpension, premiefrielseförsäkring och efterlevandepension vid utlandstjänstgöring betalas av den försäkrades arbetsgivare. Premierna kan också betalas av garantimedel, enligt ITP-planens garantibestämmelser. Efterlevandepensionen kan dessutom betalas av premiefrielseförsäkringen.

Premierna för försäkringarna beräknas av Collectum och betalas av arbetsgivaren till Collectum som sedan förmedlar premierna till Alecta.

Storleken på ovanstående premier fastställs av Alecta och gäller för ett kalenderår i taget, om inte annat beslutas av Alecta.

Premierna ska täcka Alectas åtagande för respektive försäkring. Premierna bestäms med hänsyn till försäkringstekniska antaganden. Särskilda antaganden om sjuklighet respektive dödlighet beaktas. Premierna är utjämnade över en grupp av försäkrade. De utjämnade premierna är lika för alla försäkrade och är en viss procentsats av lönen.

3. Förmånsgrundande lön för premiefrielseförsäkringen och sjukpension

Förmånsgrundande lön, för ersättning från premiefrielseförsäkringen enligt 4.1 a, 4.1 c samt för sjukpension, beräknas på den av arbetsgivaren genomsnittligt utbetalda kontanta lönen, som ligger till grund för ålderspensionspremien, under de tolv kalendermånader som föregår insjuknandedagen. Har den försäkrade inte omfattats av ITP-planen under hela tolv månadersperioden, ska genomsnittsberäkningen ske på det antal månader då den försäkrade omfattades av ITP-planen under tolv månadersperioden. Om annan arbetsgivare än nuvarande finns under tolv månadersperioden räknas genomsnittet endast på lönen från den senaste anställningen.

Har den försäkrade mer än en förmånsgrundande anställning, beräknas den förmånsgrundande lönen, och därmed ersättningsbeloppet, separat för varje anställning.

4. Premiefrielseförsäkring

4.1 Allmänna bestämmelser

Premiefrielse innebär att Alecta, i stället för försäkringstagaren, betalar premien för visst slag av ålderspension enligt nedan, samt för efterlevandepension vid utlandstjänstgöring, för den tid premiefrielsen gäller. Premiefrielse kan endast gälla för premier som är avtalade att betalas fortlöpande varje månad.

Premiefrielseförsäkring enligt dessa villkor gäller för följande slag av premier inom ITP-planens avdelning 1:

- a) Ordinarie ålderspensionspremier enligt punkt 7.1 i ITP-planen, som uppgår till 4,5 procent av årslönedel upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av årslönedel däröver.
- b) Kompletterande ålderspensionspremier utöver a ovan, grundade på punkt 7.2 i ITP-planen. Avtal om betalning av kompletterande premier träffas mellan arbetsgivaren och Collectum och kan vara utformat på olika sätt. Om premiefrielseförsäkring ingår, framgår detta av arbetsgivarens avtal med Collectum.
- c) Ålderspensionspremier enligt punkt C 3 i ITP-planen (kompensation för bortfall av svensk allmän pension vid utlands tjänstgöring) som förmedlas av Collectum och tecknats som en förhöjning av premierna utöver a och b ovan.
- d) Premier som avser efterlevandepension enligt punkt C 4 i ITP-planens "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring".

Premiebefrielseförsäkring enligt ovan gäller både för ålderspensionspremier i Alecta och för premier i andra bolag enligt den försäkrades senaste ITP-val hos Collectum. Premiebefrielseförsäkringen gäller däremot inte för alternativa pensionslösningar enligt punkt 11 i ITP-planen.

Den sammanlagda årliga ersättningen från den försäkrades samtliga premiebefrielseförsäkringar tecknade enligt dessa försäkringsvillkor kan aldrig överstiga 100 inkomstbasbelopp. Högsta möjliga ersättning för varje kalenderdag är en trehundra- och sextiofemtedel av detta belopp.

4.2 Rätt till premiebefrielse

En förutsättning för all rätt till premiebefrielse är att försäkringsfallet inträffar före 65 års ålder och under anställningstid där respektive slag av premiebefrielseförsäkring är tecknad. Vid bedömningen av sistnämnda krav betraktas således premiebefrielseförsäkring enligt 4.1 a, 4.1.b, 4.1.c respektive 4.1 d som skilda försäkringar.

Vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall gäller dessutom efterskydd enligt punkt 11.

Arbetsoförmåga

Den försäkrade har rätt till ersättning från premiebefrielseförsäkringen, när han är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall, för tid utöver den lagstadgade sjuklöneperioden. Dessutom ska följande villkor vara uppfyllda:

- Minskningen av arbetsförmågan ska uppgå till minst 25 procent. Minskningen av arbetsförmågan beräknas utifrån den arbetstid i anställningen som premiebefrielseförsäkringen enligt 4.1 a grundas på. För partiellt arbetsför försäkrad som efter hälsoprövning beviljats sådan försäkring på en lägre arbetstid än den som gäller för anställningen, finns rätt till premiebefrielse endast om arbetsoförmågan utökas med minst 25 procent av den försäkrade arbetstiden.
- Den försäkrade ska uppbära ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning, aktivitetsersättning eller liknande. Detta villkor tillämpas dock inte för försäkrad, som vid utlandstjänstgöring omfattas av ITP-planens "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring".

Premiebefrielsen är beroende av graden av arbetsoförmåga i den försäkrade anställningen. Bedömning av arbetsförmågan sker enligt punkt 6. Vid fullständig arbetsoförmåga gäller rätt till hel premiebefrielse. Vid partiell arbetsoförmåga beräknas ersättningen för respektive försäkringsmoment enligt vad som anges i punkt 4.3. Grad av arbetsoförmåga kan vara 25, 50, 75 eller 100 procent.

Rätten till premiebefrielse gäller som längst till dess att villkoren i första stycket inte längre är uppfyllda eller till dess den försäkrade dessförinnan avlider, dock som längst till ingången av den månad då den försäkrade fyller 65 år. Om den försäkrade före 65 år tar ut ålderspension från ITP, har han inte rätt till premiebefrielse till den andel som uttaget av ålderspension avser.

Graden av arbetsoförmåga ska bedömas efter den minskning i den försäkrades arbetsförmåga, som sjukdomen eller olycksfallet med hänsyn till visade objektiva symptom kan anses ha orsakat. Vid bedömningen ska hänsyn tas till inte enbart hans vanliga arbete utan också till vilket normalt förekommande arbete som helst. Om den försäkrade behöver en förändring eller byte av arbetsuppgifter för att helt eller delvis återfå arbetsförmågan ska dock bedömningen under en skälig övergångstid ske utifrån hans vanliga arbete.

När ersättning från den allmänna försäkringen inte betalas ut, av skäl som anges i 3 kap 15 §, 16 kap 20 § och 20 kap 3 § i lagen om allmän försäkring (AFL), får rätten till premiebefrielse dras in. Fr o m januari 2011 ersätts AFL av socialförsäkringsbalken 106 kap 12 § och 16 § samt 107 kap 6 §.

Föräldraledighet

Premiebefrielse gäller även när den försäkrade är föräldraledig med föräldrapenning från Försäkringskassan med anledning av barns födelse eller adoption. Premiebefrielsen gäller i högst 390 dagar med föräldrapenning per födelse eller adoption. Vid föräldraledighet i form av förkortning av den normala arbetstiden gäller premiebefrielsen som längst till dess att barnet fyllt åtta år.

Premiebefrielse gäller dessutom vid föräldraledighet med tillfällig föräldrapenning från Försäkringskassan för vård av eget barn.

Premiebefrielsen är beroende av graden av föräldraledighet. Minst 25 procent föräldrapenning måste betalas ut för att rätt till premiebefrielse ska gälla. Grad av föräldraledighet kan vara 25, 50, 75 eller 100 procent. Vid partiell föräldrapenning räknas till exempel två dagar med ½ föräldrapenning som en föräldrapenningdag.

4.3 Ersättning från premiebefrielseförsäkringen

Ordinarie premiebestämd ålderspension enligt 4.1 a

Vid hel premiebefrielse är ersättningen 4,5 procent av årslönedel, beräknad på förmånsgrundande lön enligt punkt 3, upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp samt 30 procent av årslönedel över 7,5 inkomstbasbelopp. Beräkningen sker utifrån

det inkomstbasbelopp som gällde dagen före den då rätt till premiefrielse inträder. För varje kalenderdag den försäkrade har rätt till ersättning från premiefrielseförsäkringen är ersättningen en trehundra sextiofemtedel av den årliga ersättningen.

Vid partiell premiefrielse är ersättningen beroende av graden av arbetsförmåga respektive föräldraledighet. Ersättningen från premiefrielseförsäkringen beräknas på den, på grund av arbetsförmågan respektive föräldraledigheten, bortfallande lönedelen.

Vid kvarstående oavbruten ersättningsrätt ändras den förmånsgrundande lönen vid varje årsskifte som inträffar efter det att rätten till premiefrielse inträtt. Ändringen motsvarar inkomstbasbeloppets förändring per den 1 januari. En ny beräkning av ersättningen från premiefrielseförsäkringen görs då enligt första stycket, där det nya årets inkomstbasbelopp används vid bestämning av lönegränsen 7,5 inkomstbasbelopp. En omräkning enligt detta stycke görs alltid vid varje årsskifte då ersättningsrätten kvarstår utan avbrott i tiden, alltså även i de särskilda fall som beskrivs nedan.

Särskilda bestämmelser vid arbetsförmåga

Så länge ersättningen från premiefrielseförsäkringen beräknas med anledning av att den försäkrade har sjukpenning eller liknande dagberäknad ersättning från Försäkringskassan, beräknas ersättningen på en oförändrad förmånsgrundande lön enligt första stycket ovan. Ändras graden av arbetsförmåga för den försäkrade, ändras ersättningen från premiefrielseförsäkringen i motsvarande grad – det vill säga proportionellt. Övergår ersättningen från Försäkringskassan till sjuk- eller aktivitetsersättning fortsätter samma förmånsgrundande lön att gälla.

För en försäkrad som har partiell sjukersättning, och därmed har en partiell premiefrielse, och till den del han är arbetsförmögen omfattas av ITP, ska vid en utökad arbetsförmåga, den tillkommande ersättningen från premiefrielseförsäkringen beräknas utifrån inkomsten motsvarande detta arbete. Omfattas den försäkrade inte av ITP till den del han är arbetsförmögen, medför den utökade arbetsförmågan ingen ökad ersättning från premiefrielseförsäkringen.

Höjs graden av sjuk- eller aktivitetsersättning inom tolv månader efter det tidigare beslutet, beräknas ersättningen på samma förmånsgrundande lön som tidigare. Sker höjningen efter tolv månader ska ny förmånsgrundande lön beräknas. In-sjuknar den försäkrade och får sjukpenning utöver sjuk- eller aktivitetsersättning, ska alltid ny förmånsgrundande lön beräknas.

Särskilda bestämmelser vid föräldraledighet

Vid premiefrielse med anledning av föräldraledighet beräknas ersättningen på samma förmånsgrundande lön under ersättningsperioden, även vid ändring av graden av premiefrielse.

Kompletterande ålderspensionspremier enligt 4.1 b

Huvudregel:

Vid hel premiefrielse beräknas ersättningen som genomsnittet av de kompletteringspremier för vilka arbetsgivaren avtalat om premiefrielseförsäkring och som arbetsgivaren har betalat under de tolv kalendermånader som föregår insjuknanddagen respektive föräldraledighetens första dag. Har arbetsgivaren inte betalat sådana kompletteringspremier under hela tolv månadersperioden, avser genomsnittsberäkningen i stället den kortare tid som premier har betalats, dock minst tre kalendermånader.

Undantagsregel vid vissa försäkringsfall som inträffar under de tre första kalendermånaderna av en anställning: Om den försäkrade under månaden närmast före anställningens början omfattades av kompletterande premiefrielseförsäkring tecknad med minst motsvarande ersättningsnivå genom en annan tidigare arbetsgivare, avser genomsnittsberäkningen den tid och de premier som har betalats av den nya arbetsgivaren utan hänsyn till huvudregelns krav på minst tre månaders genomsnitt. Var sådan tidigare kompletterande premiefrielseförsäkring tecknad med lägre ersättningsnivå, tillämpas kravet på tre månaders genomsnitt men den tidigare försäkringens ersättningsnivå medtas i genomsnittsberäkningen.

I genomsnittsberäkningen ingår alla slag av kompletteringspremier som inryms i 4.1. b ovan och för vilka premiefrielseförsäkring har tecknats samt som arbetsgivaren betalat för den försäkrade under angivna tidsperiod.

Vid partiell premiefrielse är ersättningen proportionell mot graden av arbetsförmåga respektive föräldraledighet. För varje kalenderdag den försäkrade har rätt till ersättning från premiefrielseförsäkringen är ersättningen en trehundra sextiofemtedel av den årliga ersättningen.

Vid kvarstående oavbruten ersättningsrätt höjs ersättningsbeloppet vid varje årsskifte som inträffar efter det att rätten till premiefrielse inträtt. Höjningen motsvarar inkomstbasbeloppets förändring från närmast föregående år. En sänkning av inkomstbasbeloppet föranleder dock ingen sänkning av ersättningsbeloppet.

Oavsett ovanstående beräkningsregler kan den årliga ersättningen från detta slag av premiefrielseförsäkring, vid hel premiefrielse, aldrig vara högre än 10 inkomstbasbelopp per anställning. Vid partiell premiefrielse reduceras högsta möjliga ersättningsbelopp i motsvarande mån.

Högsta möjliga ersättning för varje kalenderdag är en trehundra sextiofemtedel av dessa belopp.

Särskilda bestämmelser

- a) Vid en ändring av graden av arbetsförmåga som inträffar tolv månader eller kortare tid efter den ursprungliga insjuknandedagen, ändras ersättningen från premiebefrielseförsäkringen i motsvarande grad - det vill säga proportionellt. Detsamma gäller vid en ändring av graden av arbetsförmåga som inträffar efter längre tid än tolv månader, om den försäkrade för hela den premiebefriade tiden endast får ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning eller liknande dagberäknad ersättning.
- b) Övergår sjukpenningen till sjuk- eller aktivitetsersättning, månadsberäknad ersättning, utan att graden av arbetsförmåga ändrats, fortsätter samma genomsnittsberäkning att gälla.
- c) Vid annan utökning av graden av arbetsförmåga som inträffar mer än tolv månader efter den ursprungliga insjuknandedagen som först medförde rätt till premiebefrielse, beräknas den tillkommande ersättningen däremot utifrån en ny genomsnittsperiod enligt första stycket, baserad på den dag då arbetsförmågan utökades. Bortfaller senare denna utökade arbetsförmåga, bortfaller också den motsvarande ersättning som tillkommit. I de fall sjukpenning tillkommer utöver redan pågående sjuk- eller aktivitetsersättning beräknas ersättningen dock alltid på ny genomsnittsperiod.
- d) Vid premiebefrielse med anledning av föräldraledighet beräknas ersättningen under hela ersättningsperioden på samma genomsnittsperiod enligt första stycket, även vid ändring av graden av premiebefrielse.
- e) Om den försäkrade för samma tid har rätt till både premiebefrielse med anledning av arbetsförmåga för vilken sjukpenning eller liknande ersättning utges från Försäkringskassan, och premiebefrielse på grund av föräldraledighet beräknas det totala ersättningsbelopp som hade gällt vid hel premiebefrielse enligt första stycket. Denna beräkning baseras på de kompletteringspremier som betalats under den angivna tid som föregår det först inträffade av insjuknandedagen och föräldraledighetens första dag. Därefter beräknas ersättningsbeloppen på grund av arbetsförmåga respektive på grund av föräldraledighet, beroende på den ersättningsgrundande tiden samt graden av premiebefrielse för respektive del.
- f) Om den försäkrade har rätt till partiell premiebefrielse med anledning av arbetsförmåga för vilken sjuk- eller aktivitetsersättning utges från Försäkringskassan och därefter för samma tid får rätt till ytterligare premiebefrielse med anledning av föräldraledighet, beräknas den tillkommande ersättningen utifrån en ny genomsnittsperiod enligt första stycket, baserad på föräldraledighetens första dag.

Kompensation för bortfall av svensk allmän pension enligt 4.1 c

Vid hel premiebefrielse är ersättningen följande procenttal av årslönedel, beräknad på förmånsgrundande lön enligt punkt 3, upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp:

Ålder	Procentsats
18 - 29 år	9,4 %
30 - 39 år	11,3 %
40 - 49 år	13,5 %
50 - 59 år	16,5 %
60 - 64 år	18,5 %

För tjänstemän födda 1953 eller tidigare minskas de ovanstående ersättningsnivåerna enligt följande:

Födelseår	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20

Beräkningen sker utifrån den basbeloppsgräns som gällde dagen före den då rätt till premiebefrielse inträder. För varje kalenderdag den försäkrade har rätt till ersättning från premiebefrielseförsäkringen är ersättningen en trehundrasextiofemtedel av den årliga ersättningen.

Vid partiell premiebefrielse är ersättningen proportionell mot graden av arbetsförmåga respektive föräldraledighet. Vid ändring av graden av premiebefrielse under en tidsmässigt sammanhängande ersättningsperiod beräknas den tillkommande respektive bortfallande ersättningen på samma förmånsgrundande lön och samma basbelopp som gällde vid ersättningsperiodens början.

Vid kvarstående oavbruten ersättningsrätt höjs ersättningsbeloppet vid varje årsskifte som inträffar efter det att rätten till

premiebefrielse inträtt. Höjningen motsvarar inkomstbasbeloppets förändring från närmast föregående år. En sänkning av inkomstbasbeloppet föranleder dock ingen sänkning av ersättningsbeloppet.

5. Anmälan för premiefrielse

Collectum sköter på uppdrag av Alecta administrationen av premiefrielseförsäkringen. Collectum får normalt löpande uppgift om sjukperioder och föräldraledighet via Försäkringskassan. Ingen anmälan behövs därför från försäkrad eller arbetsgivare om inte Alecta eller Collectum särskilt begär det.

6. Rätt till sjukpension

Den försäkrade har rätt till sjukpension om han är arbetsförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och följande villkor är uppfyllda:

- Arbetsförmågan ska uppgå till minst 25 procent. Minskningen av arbetsförmågan beräknas utifrån den arbetstid i anställningen som försäkringen grundas på. För partiell arbetsför försäkrad som efter hälsoprövning beviljats försäkring på en lägre arbetstid än den som gäller för anställningen, finns rätt till sjukpension endast om arbetsförmågan utökas med minst 25 procent av den försäkrade arbetstiden.
- Arbetsförmågan ska ha varat i mer än 90 kalenderdagar i följd eller i mer än sammanlagt 105 kalenderdagar under den senaste tolv månadersperioden (karenstid).
- Den försäkrade ska uppbära ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitetsersättning, sjukersättning eller liknande.

I karenstiden räknas endast tid efter det att försäkringen börjat gälla för den försäkrade. För försäkrad som får aktivitetsersättning eller sjukersättning utan föregående sjukskrivning kan Alecta besluta om avkortning av karenstiden.

Rätten till sjukpension gäller från och med dagen efter det att karenstiden är uppnådd. Uppnås karenstiden under tid då aktivitetsersättning eller sjukersättning betalas ut, gäller rätt till sjukpension från och med månaden efter den dag, då karenstiden är uppnådd.

Rätten till sjukpension gäller som längst till dess att villkoren i första stycket inte längre är uppfyllda eller till dess den försäkrade dessförinnan avlider, dock som längst till ingången av den månad då den försäkrade fyller 65 år. Om den försäkrade före 65 år tar ut ålderspension från ITP, har han inte rätt till sjukpension till den andel som uttaget av ålderspension avser.

När anställningen kvarstår efter 65 år och den försäkrade blir arbetsförmögen på grund av sjukdom samt får rätt till sjukpenning från Försäkringskassan, har han rätt till sjukpension som längst till och med den 180:e sjukdagen.

Graden av arbetsförmåga ska bedömas efter den minskning i den försäkrades arbetsförmåga, som sjukdomen eller olycksfallet med hänsyn till visade objektiva symptom kan anses ha orsakat. Vid bedömningen ska hänsyn tas till inte enbart hans vanliga arbete utan också till vilket normalt förekommande arbete som helst. Om den försäkrade behöver en förändring eller byte av arbetsuppgifter för att helt eller delvis återfå arbetsförmågan ska dock bedömningen under en skälig övergångstid ske utifrån hans vanliga arbete.

Sjukpensionen får dras in eller minskas enligt vad som anges i 3 kapitlet 15 §, 16 kapitlet 20 § och 20 kapitlet 3 § i AFL. Fr o m januari 2011 ersätts AFL med socialförsäkringsbalken 106 kap 12 § och 16 § samt 107 kap 6 §.

Utlandstjänstgöring

Försäkrad, som vid utlandstjänstgöring omfattas av ITP-planens "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring", har rätt till sjukpension även då han inte får ersättning från Försäkringskassan om ovanstående villkor i övrigt är uppfyllda. En sådan försäkrad som efter fullgjord utlandstjänstgöring återkommer till Sverige och inte får anställning, och därmed inte rätt till sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring, samt är arbetsförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall vid återkomsten eller blir arbetsförmögen under den tid försäkringsskyddet upprätthålles, har rätt till sjukpension utan hänsyn till den annars gällande karenstiden på 90 dagar.

7. Anmälningar m m för att få sjukpension

Är den försäkrade arbetsförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och bedöms denna arbetsförmåga bli så långvarig att rätt till sjukpension enligt ovan kommer att finnas, ska arbetsgivaren eller den försäkrade snarast möjligt sända en skriftlig anmälan om arbetsförmågan till Collectum.

Alecta har rätt att infordra de uppgifter och handlingar som behövs för bedömning av arbetsförmågan och hälsotillstånd-

det. Bedömningen av hälsotillståndet får grundas på uppgifter som lämnas av berörd individ, Försäkringskassan, läkare, vårdinrättning eller liknande. Bedömningen av arbetsförmågan får dessutom grundas på uppgifter som lämnas av arbetsgivaren.

Försäkrad, som gör anspråk på eller får sjukpension, ska utan kostnad för Alecta lämna de uppgifter och läkarutlåtanden om sjukdomen eller olycksfallet och den därmed följande arbetsförmågan som Alecta begär. Dessutom är den försäkrade skyldig, för att ha rätt till sjukpension, att följa de föreskrifter som Alecta meddelar om undersökning eller behandling av läkare, sjukhusvård, arbetslivsinriktad rehabilitering eller liknande åtgärder, som syftar till att den försäkrade ska återfå arbetsförmågan helt eller delvis. Den försäkrade är skyldig att besöka den av Alecta anvisade läkaren för undersökning eller behandling eller, om hälsotillståndet förhindrar detta, ta emot denne läkare i bostaden.

Har Alecta anvisat viss läkare för undersökning, betalar Alecta läkarens arvode för denna undersökning. Alecta betalar även den försäkrades eventuella resekostnader utanför bostadsorten för besöket hos läkaren. Begär Alecta ett särskilt läkarutlåtande eller andra särskilda handlingar för att den försäkrade ska kunna styrka sin rätt till sjukpension, betalas dessa av Alecta upp till det belopp Alecta bestämmer. Har Alecta beslutat om rehabilitering eller annan åtgärd, för att den försäkrade ska återfå arbetsförmågan, genomförs rehabiliteringen eller åtgärden utan kostnad för den försäkrade. Alecta har rätt att förhandla med Försäkringskassa, arbetsgivare, annat försäkringsbolag samt annan intressent om fördelningen av kostnaden för rehabiliteringen eller åtgärden.

8. Sjukpensionens belopp

Sjukpensionen beräknas på den förmånsgrundande lönen enligt punkt 3 och med de ersättningsnivåer som gäller enligt ITP-planen.

Vid fullständig arbetsförmåga utges hel sjukpension med följande procenttal av den förmånsgrundande lönen när ersättning utbetalas enligt AFL(socialförsäkringsbalken fr o m 2011).

Lön	Ersättning t o m sjukdag 360*	Ersättning fr o m sjukdag 361*	Ersättning vid sjuk-/aktivitetsersättning
< 7,5 prisbasbelopp	10 %	0 %	15 %
7,5 prisbasbelopp – 20 inkomstbasbelopp	65 %	65 %	65 %
20 inkomstbasbelopp – 30 inkomstbasbelopp	32,5 %	32,5 %	32,5 %

* Ersättning under sjukpenningtid.

Beräkningen sker utifrån de basbeloppsgränser som gällde dagen före den då rätt till premiefrielse inträder. Så länge sjukpensionen beräknas med anledning av att den försäkrade får sjukpenning eller liknande dagberäknad ersättning från Försäkringskassan, beräknas sjukpensionen på samma förmånsgrundande lön respektive basbeloppsgränser. Övergår ersättningen från Försäkringskassan till sjuk- eller aktivitetsersättning gäller detsamma.

För en försäkrad som har en partiell sjukpension under utbetalning med sjuk- eller aktivitetsersättning och till den del han är arbetsförmögen omfattas av ITP, ska vid en utökad arbetsförmåga, den tillkommande sjukpensionen beräknas utifrån inkomsten motsvarande detta arbete.

Höjs graden av sjuk- eller aktivitetsersättning inom tolv månader efter det tidigare beslutet, beräknas sjukpensionen på samma förmånsgrundande lön och samma basbeloppsgränser som tidigare. Höjs graden efter tolv månader ska ny förmånsgrundande lön beräknas. Insjuknar den försäkrade och får sjukpenning utöver sjuk- eller aktivitetsersättning, beräknas alltid ny förmånsgrundande lön.

Vid partiell arbetsförmåga betalas sjukpension ut med så stor del av fullt belopp, som svarar mot graden av arbetsförmåga i den anställning som försäkringen grundas på. Sjukpensionen kan betalas ut med 25, 50 eller 75 procent av fullt belopp.

För en försäkrad, som har fått sjukersättningen eller aktivitetsersättningen från Försäkringskassan förklarad vilande enligt 16 kap AFL (36 kap socialförsäkringsbalken fr o m januari 2011), reduceras utbetalningen av sjukpensionen i motsvarande grad.

För en försäkrad som har sjukersättning från Försäkringskassan, men förvärvsarbetar enligt de särskilda reglerna i 16a kap AFL (37 kap socialförsäkringsbalken fr o m januari 2011), beräknas sjukpensionen enligt regler beslutade i ITP-nämnden.

Sjukpensionen ska minskas med tidigare intjänad pension i sjukpension och med statlig egenlivränta som utbetalas vid sjukdom.

Beslutar Försäkringskassan om livränta enligt lagen om arbetsskadeförsäkring eller får den försäkrade ersättning på grund av ersättningsplikt som staten svarar för, minskas sjukpensionen på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp med hela livräntan eller ersättningen.

Utlandstjänstgöring

För utlandstjänstgörande tjänsteman som inte erhåller sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt AFL(socialförsäkringsbalken fr o m 2011) och inte uppbär sjuklön från arbetsgivaren är hel sjukpension, för lönedelar under 7,5 prisbasbelopp, 90 procent av den förmånsgrundande lönen under 360 kalenderdagar och för tid därefter 80 procent. För lönedelar mellan 7,5 prisbasbelopp – 20 inkomstbasbelopp utbetalas 65 procent och för lönedelar mellan 20 – 30 inkomstbasbelopp utbetalas 32,5 procent.

Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsförmåga. Vid partiell arbetsförmåga betalas sjukpension ut med så stor del av fullt belopp, som svarar mot graden av arbetsförmåga i den anställning som försäkringen grundas på.

Har den försäkrade, som vid utlandstjänstgöring omfattas av ITP-planens "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring", rätt till sjukersättning från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan sjukersättning som arbetsgivaren betalar ut, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt utländska ersättningar som liknar tidigare nämnda förmåner, minskas sjukpensionen med denna ersättning, utöver den minskning som anges ovan, för varje kalendermånad denna ersättning betalas ut.

Utbetalas sjuk- eller aktivitetsersättning enligt AFL(socialförsäkringsbalken fr o m 2011) till utlandstjänstgörande försäkrad utbetalas sjukpension istället med belopp enligt tabell efter andra stycket ovan.

9. Anmälan om ändring av arbetsförmåga eller ändrad ersättning

Är den försäkrade inte längre arbetsförmögen ska han snarast meddela Alecta detta. Den försäkrade är även skyldig att snarast meddela Alecta om ersättning från den allmänna försäkringen börjar betalas ut, ändras eller upphör. Den försäkrade ska även snarast lämna uppgift till Alecta om andra förhållanden som kan påverka rätten till sjukpension.

Om den försäkrade inte lämnar dessa uppgifter och därmed får sjukpension med för högt belopp eller för tid då han inte har rätt till sjukpension, är han skyldig att återbetala den felaktigt erhållna sjukpensionen. Får den försäkrade retroaktiv ersättning från den allmänna försäkringen, som innebär att sjukpensionen från Alecta utbetalats med för högt belopp, är han skyldig att återbetala det för mycket utbetalda beloppet.

10. Efterlevandepension vid utlandstjänstgöring

För att omfattas av försäkring avseende efterlevandepension vid utlandstjänstgöring krävs att följande förutsättningar är uppfyllda:

- Den anställda omfattas av ITP-planens "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring".
- Utlandstjänstgöringen avser ett land utanför EU/EES, med vilket Sverige inte har ingått en socialförsäkringskonvention om pensionsförmåner.
- Arbetsgivaren betalar inte lagstadgad efterlevandepensionsavgift i Sverige under denna utlandstjänstgöring.

Arbetsgivaren kan även teckna försäkringen för dubbelanställd tjänsteman, för vilken inga lagstadgade försäkringar betalas i Sverige och där avtal om pensionsförmån finns i arbetslandet. Avtal om detta ska ha träffats mellan arbetsgivaren och Collectum.

Försäkringsskyddet inträder från och med andra kalenderåret efter det år, då de ovan angivna förutsättningarna blev uppfyllda. Ett villkor för att försäkringsskyddet ska inträda är dock att de angivna förutsättningarna fortfarande är uppfyllda vid denna tidpunkt.

Försäkringsskyddet gäller därefter till och med slutet av det tredje kalenderåret efter att de angivna förutsättningarna inte längre är uppfyllda. Dock gäller försäkringsskyddet längst fram till den månad då den försäkrade fyller 65 år.

Om den försäkrade avlider under tid som försäkringsskydd gäller enligt ovan, utbetalas efterlevandepension enligt följande:

- Till den försäkrades make/maka, registrerad partner eller sambo utbetalas 1,0 inkomstbasbelopp per år under fem år, dock minst till och med den månad då den försäkrades yngsta barn fyller 12 år.
- Till vart och ett av den försäkrades barn utbetalas 0,5 inkomstbasbelopp per år fram till och med den månad då barnet fyller 20 år.

Med sambo menas ogift person som sammanbor med ogift försäkrad under sådana förhållanden så att sambolagen (2003:376) är tillämplig.

Med barn avses den försäkrades egna biologiska barn och adopterade barn där adoptionen skett innan 60 års ålder. Sistnämnda begränsning gäller inte om det adopterade barnet är barn till den försäkrades make eller om det vid dödsfallet har förflutit mer än fem år sedan adoptionstidpunkten.

Med inkomstbasbelopp menas det inkomstbasbelopp som gäller för utbetalningsåret. Pensionen betalas ut från och med månaden efter dödsfallet och till och med den månad då förmånstagaren avlider eller rätten till pension enligt ovan upphör.

Den som gör anspråk på pension ska styrka sin rätt genom att lämna Dödsfallsintyg och släktutredning, samt i övrigt på det sätt som Alecta anger.

11. Efterskydd

För en försäkrad, som omfattats av sjukpension respektive premiefrielseförsäkring, som insjuknar senast inom tre kalendermånader efter det att den tidigare anställningen har upphört, och fortsätter att oavbrutet vara arbetsförmögen så att karenstiden uppnås, gäller sjukpension och premiefrielseförsäkring enligt den tidigare anställningen. Den försäkrade får dock inte ha fyllt 65 år eller dessförinnan påbörjat utbetalning av ålderspension från ITP eller genom en ny anställning omfattas av en sjukpension som är likvärdig med ITP.

Detta efterskydd gäller även då allt försäkringsskydd upphört på grund av att arbetsgivarens försäkringsavtal avseende ITP-planen är uppsagt och uppsägningen har trätt i kraft.

Sker insjuknandet under de tre kalendermånaderna närmast efter sista anställningsmånaden, beräknas den förmånsgrundande lönen på den tolv månadersperiod som avslutas med sista anställningsmånaden.

Är den försäkrade partiellt arbetsförmögen vid anställningens upphörande gäller försäkringsskyddet för enbart motsvarande grad av arbetsförmåga. Försäkringsskyddet för den del av försäkringen som inte är premiefriad vid anställningens upphörande upphör därmed att gälla.

Det föreligger ingen rätt till premiefrielse, efter det att den tidigare anställningen upphört, för sjukperioder som inte medför att karenstiden för sjukpension uppnås. Rätten till premiefrielse vid föräldraledighet upphör efter sista anställningsdagen.

Det finns ingen rätt att teckna fortsättningsförsäkring till i dessa villkor angivna försäkringsförmåner.

12. Utbetalningsbestämmelser

Utbetalning i form av månatlig pension

Sjukpensionen och efterlevandepensionen vid utlandstjänstgöring utbetalas månadsvis i efterskott.

Pensionen betalas ut till det bankkonto eller plusgirokonto som den försäkrade anger, eller på annat sätt som överenskommit med den försäkrade.

Vid försenad utbetalning, det vill säga när utbetalningen görs senare än när rätten till den inträdde, betalar Alecta ränta. Någon ränta betalas dock inte om den är mindre än 0,1 procent av utbetalningsårets prisbasbelopp. Räntesatsen återspeglar det allmänna ränteläget och följer den av Riksbanken fastställda referensräntan. Alecta har rätt att ändra reglerna för ränteberäkning.

Återköp

Den försäkrade respektive förmånstagare har ingen rätt till återköp av någon av de i dessa villkor beskrivna försäkringsförmånerna.

13. Rätt till överskott (återbäring)

Principen för fördelning och utbetalning av överskott

Överskott som uppstår i Alectas verksamhet för sjukpension, premiefrielseförsäkring och efterlevandepension vid utlandstjänstgöring förs till den del av bolagets konsolideringsfond som utgör Alectas riskkapital. Medel i konsolideringsfonden som inte behövs för förlusttäckning, eller andra ändamål enligt Alectas bolagsordning, kan fördelas till försäkrade och försäkringstagare.

Överskott uppstår i verksamheten om utfallet av de försäkringstekniska antagandena blir mer gynnsamt än vad som antagits vid fastställande av premie. Alectas styrelse beslutar varje år, i enlighet med dessa villkor samt konsolideringspolitiken, om fördelning av överskott till försäkringstagare och försäkrade.

Pensionstillägg för sjukpension

Överskottet betalas i första hand ut i form av pensionstillägg till sjukpensionen. Varje belopp blir garanterat först när det betalas ut. Pensionstillägg kompletterar sjukpensionen från och med året efter det kalenderår som den förmånsgrundande lönen beräknats på. Komplettering sker den 1 januari varje år. Storleken på pensionstillägget motsvarar förändringen av prisbasbeloppet.

Premiereduktion

I andra hand används överskott för sänkning av premien för sjukpension, premiefrielseförsäkring samt för efterlevandepension vid utlandstjänstgöring.

14. Begränsningar i Alectas ansvar

Force majeure

Alecta ansvarar inte för förluster som kan drabba försäkringstagaren, den försäkrade eller förmånstagare på grund av försenad handläggning eller utbetalning från försäkringen, om förseningen beror på:

- Krig, krigsliknande förhållanden, politiska oroligheter eller terrorhandling.
- Riksdagsbeslut eller av myndighet vidtagen åtgärd.
- Konfliktåtgärd på arbetsmarknaden.

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lämnas av försäkringstagare eller försäkrad och som läggs till grund för försäkringen kan medföra begränsningar av Alectas ansvar. Då kan försäkringsskyddet komma att reduceras till den nivå och omfattning det skulle haft, om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats.

15. Krigsförsäkringsvillkor

Krigstillstånd i Sverige

Råder krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning om Alectas ansvarighet (krigsansvarighet) och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Alecta är fri från krigsansvarighet för försäkring som tecknats eller för utökning av försäkringsrisken (höjning av försäkringsbeloppet) efter krigstillståndets inträde eller inom en period av tre månader dessförinnan.

Deltagande i främmande krig eller politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte för:

- Dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller politiska oroligheter utom Sverige.
- Dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FNs regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder - utan att själv delta - gäller följande.

Tecknades försäkringen eller utökades försäkringsrisken i samband med utresan till eller under vistelsen i området, och kriget eller oroligheterna då redan pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen respektive utökningen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Inskränkningen gäller inte om vistelsen i området föranleds av utlandstjänstgöring under vilken den försäkrade omfattas av "Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring" träffat mellan Svenskt Näringsliv och PTK.

16. Behandling av personuppgifter

Personuppgiftsansvariga

Alecta och Collectum (undantag - se biträde) är var och en självständigt personuppgiftsansvariga för de uppgifter de inhämtat för hanteringen av ITP-planen. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att behandlingen av personuppgifterna sker enligt bestämmelserna i Personuppgiftslagen (PuL). Ändamålet med behandlingen är att kunna fullgöra de skyldigheter som finns inom ramen för ITP- planen och enligt lagar och myndighetsföreskrifter. Enligt PuL har den registrerade rätt att skriftligen begära information om vilka personuppgifter som den personuppgiftsansvarige har om honom och att begära rättelse av felaktig eller missvisande personuppgift.

Personuppgiftsbiträde

För hälsodeklarationer och förmånstagarförordnanden inom ITP-planen är Alecta personuppgiftsansvarig och Collectum personuppgiftsbiträde. Ett personuppgiftsbiträdesavtal reglerar integritetsskyddet i denna del.

17. Om du inte är nöjd

Alecta förtydligar och omprövar

Om du som försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare inte är nöjd med Alectas handläggning eller beslut ska du i första hand tala om för oss att du inte är nöjd. Det kan till exempel ha uppstått missförstånd som går att klara ut vid en ny kontakt. Har Alecta gjort fel, får vi chansen att direkt ompröva ärendet och att rätta felet.

Överprövning

Du kan också begära överprövning av Alectas beslut eller handläggning i

- Alectas försäkringsnämnd, eller
- ITP-nämnden, eller
- allmän domstol i Sverige

Ärenden som inbegriper tolkning och tillämpning av ITP-planen prövas i första hand i ITP-nämnden.

Har ärendet prövats i ITP-nämnden och om det därefter kvarstår en tvist, har part i tvisten rätt att hänskjuta frågan för slutligt avgörande i pensions-skiljenämnden Svenskt Näringsliv - PTK, enligt punkt 16 i ITP-planen.

Tolkning av försäkringsvillkoren

Du som är försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare kan alltid begära att en fråga som angår dig - oavsett om frågan varit förmål för någon åtgärd eller beslut hos Alecta - och som berör tolkningen av dessa försäkringsvillkor, behandlas i ITP-nämnden.

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss.

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt

Telefon 020-78 22 80 | Fax 08-441 60 90

103 73 Stockholm | Besök Regeringsgatan 107

www.alecta.se

Alecta är förvaltare av tjänstepension sedan 1917. Vi står på kundernas sida med ett enda fokus – att erbjuda trygghet under och efter arbetslivet. Det gör vi genom att ha en bättre avkastning än branschen och dessutom de lägsta kostnaderna .